

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 191.

V Ljubljani, v ponedeljek 24. avgusta 1891.

Letnik XIX.

Kdo se je prepil?

XII.

Nekateri naši čitatelji so morda že mislili, da smo obstali sredi pota in nam je radikalni kolega zaprl sapo. To vam je grozjenje! Naš nasprotnik s krivicem za klobukom napeljal je proti nam v ogenj vse stare, zarjavele in polomljene topove. Že devet dni strelja neprestano, da se kar trese Ljubljana, a doslej ni napravil še nobene škode, celo vrabcev ni spodil iz prosa na ljubljanskem polju.

Nekateri čitatelji pa so tudi bojevit, spretava jih neka zona, kedar slišijo strel v daljavi in diše brezdimni smodnik, zato neso zadovoljni, da smo kar v najhujšem ognju postavili puško k nogam in čakali, da se nam na korak približa nasprotnik. A storili smo to, ker nasprotnik slabo meri, včasih previsoko, včasih prenizko ali v stran, cilja ne zadene nikdar, in to ga še najbolj kači, ker vidi, da nad polovico njegovih bomb p o g i n e, kakor rekó vojaki, brez razpoka. Mi smo se potrudili, da smo jih nekaj nabrali, naši čitatelji pa naj jih shranijo v trajen spomin na nekrvavi boj. Evo jih!

„Kdo je prepil prišel? To vprašanje utegnulo bi za „Slovenca“ biti jako košljivo in situo, kajti ako se v zrcalo pogleda, vidi na svojega obličja potezah, da on sam ni nič drugega, nego pravi pravcati patvor, da so ga voditelji njegovi samo zaradi tega postavili v svet, da zgago dela in neti in širi prepil. Odkar je klerikalni dnevnik breati začel, prišel se je tudi razpor mej poprej soglasnim duhovniškim in posvetnim razumnštvom. . . . Brez upanja, da bi kdaj zopet skupaj prišli, dokler se sedanje razmere in osebe na klerikalni strani korenito ne premené! Dokler imajo sedanje osebe klerikalno krmilo v rokah, na preobrat niti misliti ni, kjer je njih n a d u t o s t, s l a v o h l e p n o s t in n e s t r p n o s t tolika, da ni več prostora hladnemu razumu, najmanje pa spravljivosti.

Le poslušajte jih, kako si bijejo na prsi, češ, konservativna stranka ima korenine svoje v narodu. Imela jih je, dokler je bila zares konservativna, a ti časi so že prošli. Sedaj, ko je jezuitsko, machiavellistično klerikalna, ko se je tako na zlo prelevila, izgublja vedno več svojega vpliva. . . . Naše ljudstvo je prebrisano, zato nič ne pomaga l a g a t i, da se ves „boj suče proti duhovnikom ali klerikom in onim možem, ki duhovnikom še priznavajo pravico, govoriti ne le na leci, temveč tudi v javnem življenju“. Z obema rokama se otiplje lokava zvijača, s katero se hoče ponarejati resnica in slepiti občinstvo, katero pač dobro vé, da nihče duhovnikom ne omejuje pravice, govoriti na leci in v javnem življenju, da pa vsak pošten in redno misleč človek obsoja brezskrajno razposajenost nekaterih kapelanov hujskačev.“

Torej radikalni člankar v milosti svoji vendar prizna duhovnikom pravico, govoriti tudi v javnem življenju, v istem hipu pa pozabi, kolikokrat je „Slov. Narod“ v raznih varijacijah duhovnikom odrekal to pravico. Tudi te dni je njegov varovanec govoril gorenjskim volilcem, da sicer spoštuje duhovščine, a da se ta ne sme vtikati v politiko. Čujmo dalje! „Klerikalni dnevnik in „Slovanski Svet“ soglasno trdita, da je narodno-napredne stranke liberalizem importovano nemško zeljišče. . . . Ta trditev je stara fabula, katero je v svoji brunni zlobi „Slovenec“ izlegel in jo leto za letom ponavlja.

Trditev, da je „narodno-napredne“ stranke liberalizem importovano nemško zeljišče, je neosnovana in svojevoljna. . . . Domače razmere so se zasukale na zlo, videli smo, kako se je začelo narodno idejo potiskati na drugo, tretje in celo na zadnje mesto nazaj, kako se je pod pretvezo katolicizma začela cepiti in slabiti nas, kako bujno uspeva Zwerggerjeva šola v nas, kako pastirji s srebrno zakrivljeno palico tu protežujejo italijanski, tam nemški živelj, kako se propoveduje nestrpnost in britki boj brez

pardona, — je li čudo, da se je takim razmeram nasproti z elementarno silo vzbudil odločen odpor, da se je ustanovila „liberalna“ stranka. A ta liberalizem ni izposojen v Nemcih, samorasel je, produkt naših žalostnih razmer.“

Torej vendar liberalizem v slovenski obleki, ki je Slovincem tem nevarnejši, ker je podoben volku v ovčji koži. „Haeret ictus!“

„Narodov“ člankar pové še več, pišoč: „Kdor mirno in hladnokrvno presoja dogodke poslednjih let, preveril se je izvestno korenito, da so klerikalci v političkem življenju osvetljivi kakor Korzikanci, brezozirni à la Machiavelli, vedno pa verni učenci svojega mojstra Lojole. Namen posvečuje sredstva. To nemoralno, uprav kruto načelo jim je zvezdovodnica v javnem življenju, zato pri vsem njih javnem delovanju ni več etične podlage. . . . Večkrat smo že imeli priliko konstatovati, da so vsa sumničjenja, — češ, da je „napredna“ stranka nasprotna duhovščini, — le plod skrajne neresnice in zvijače. Duhovščine slovenske v njeni celoti nikdar napadali nismo in je ne bodemo, ker bolje poznamo in bolje ocenjamo njene zasluge, nego novopečeni kaplančki, ki so se jedva izvalili.“

Til Eulenspiegel je bil šušmar v primeri z „Narodovem“ člankarjem.

V IV. svojem članku skušal je z markantno primero „osvetliti klerikalcev brezozirno in zavratno taktiko“. Opisal je z živimi bojami mučeništvo nekega narodnega trgovca, katerega so „klerikalci“ hoteli spraviti izpod strehe. Mi smo ga odločno pozvali, naj imenuje osebe, a čakali smo zaman cel teden. Nato smo sami pojasnili v soboto teden ves dogodek, a „Narod“ še vedno modro molči, ker ves dogodek je rodila zlobna domšljija. In taka je z „raznovrstnimi slučajji“, s katerimi radikalno glasilo osvetljuje našo taktiko.

LISTEK.

Sprehodi po praški razstavi.

Napisal Tinetov Groga.

I.

Kaj, da se sbajajo v starem kraljevskem mestu ob Vltavi Slovani od juga, zapada, od severa, bratijo z domačim rodóm, navdušujejo za slovansko stvar? Kaj, da dan za dnevom prihajajo tje polui vlaki iz daljnih krajev, celó od bregov Sène in še dalje? Da smo Slovenci posebej dosedaj že dvakrat po več sto svojih zastopnikov tje poslali, ki so ondu strmeči občudovali „slovanske Atene“, radosti ginjeni, od severnih svojih bratov gostoljubno sprejeti? Najtesneje prijateljstvo, ki Slovence s Čehi veže, ljubezen, kakoršna je bratova do brata, to pač ni novo, je že starodavno; živo v spominu so nam še nepozabni dnevi, ko so nas zastopniki severnih bratov Polabanov počastili, nas budili, mejsebojno prijateljstvo v središču slovenskih dežel skupno slavili. — Neposredni povod temu po slovanskem svetu nezasišanemu gibanju je še drugi konkreten dogodjaj, sicer vsemu svetu dobro znan.

Za Bubenčem, tam, kjer se Vltava obrne ter del zlate Prage kakor s srebrnimi rokami objame, tam, kjer so bila pred poldrugim letom še strnišča, tu in tam košček travnika, glej, tam dviga se zdaj

pravo mesto, mesto po velikosti tako, da se z mnogimi slovenskimi mesti lahko meri, po številu ljudij — to pač le po dnevi — ta čas skoraj z vsemi slovenskimi, z Ljubljano vred, po kakovosti mesto samih novostij, — češka deželna razstava. To razstavo z malo potezami, le površno opisati, je namen tem vrstam.

Nikar, ljubi bralec, pa ne misli, da bo tu opisana vsa ogromna izložba; natančen popis bil bi skoraj nemogoč. Da dobiš površen pojem v obsegu te prav svetovne razstave, navedem le, da šteje glavni katalog nad 700 strani, zraven tega bili so potrebni podrobni katalogi za umetnost, za takozvano retrošpektivno razstavo, za šolstvo, sladkorjev obrt, plinovo tovarništvo i. dr., katerih vsak obsega 5 do 15 tiskanih pól; in katalog pové malo več, ko ime razstavljavčev in predmetov, razven glavnega kataloga, ki ima kot vvod po strokah vreden splošen pregled na 220 straneh. (Dalje sledi.)

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Tedad tudi ime veste?“

„Natanko; zove se Peter Hadfield.“

„Oho, to je kralj! Poznal sem enkrat nekega s tem imenom; bil mi je za vodnika v hribih. Njegov oče bil je najemnik v Malibory.“

„Tudi meni se tako zdi!“ pristavi Pilferer zaspáno; zaradi umora bil je zaprt.“

„Zdaj so ga seveda tudi že zaprli?“ vpraša doktor.

„Nič še o njegovem prihodu ne vé, zunaj mene; poslal sem pa njegova znamenja redarju, kateremu ne bo odšel!“

„Znamenja ste gotovo tudi iz Amerike dobili?“
„Še več,“ dé ošabno škof, „tu je fotografovana slika njegova!“

„Čudno! Ne bil bi verjel, da je to!“ dé doktor in gleda sliko; „ko sem ga poznal, ni imel brade. To vam je tudi prijatelj poslal?“

„Dá, neki Olyron iz Baltimora; Irec je in jaz ga plačujem, da nam čuva nad sovražniki!“

„Vedno sem slišal, da se volkovi ne požró mej seboj,“ zakliče učenjak, „a v tej deželi ni tako!“

„Nataknite Irec na raženj in za par šilingov doboste drozega, ki vam ga bode vrtil,“ zavrne škof; „mislite si, ta Olyron je izmej glavarjev vstajne družbe — v Ameriki.“

„Izvrsten dovtip!“ dé doktor. „Ali se ne bojite, da vam Peter vleti?“

„O nikakor! On misli, da ga nihče ne pozna, a mi mu damo časa, da bo sebe in svoje prijatelje počasi izdal, potem ga bomo zaprli.“

„Tedad ste redarstvu že naznanili?“

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Notranje dežele.

Verska šola. Povedali smo že, v kakem zmislu se je izrazil poslanec Karlon o verski šoli. Dunajski „Vaterland“ se popolnoma strinja s Karlonom, da se je treba poganjati, naj se postavnim potom uvede verska šola. Ker pa položaj v državnem zboru ni baš ugoden in se ne vé, kdaj bode mogoče doseči versko šolo, tudi samopomoči ni zamejavati. S snovanjem zasebnih katoliških šol se tudi nekoliko pomaga. Zasebne katoliške šole bodo v prebivalstvu vzbujale potreben pojem, kaj je verska šola, da bode bolje spoznalo potrebo njeno. Sevéda se ne sme pozabiti glavni smoter. Naj se osnuje še toliko zasebnih katoliških šol, vsekake se morajo katoliški zastopniki v postavodavnih zastopih poganjati za versko šolo.

Politika naučnega ministerstva. Da gospod baron Gaué ni Slovanom naklonjen, to vidimo jasno posebno na Koroškem in Štajerskem, pa tudi po drugih slovenskih pokrajinah. Ravno tako pa nas o tem prepričuje pogled v Šlezijo. Češka privatna gimnazija v Opavi je dobro obiskovana, pa jej vendar ne dajo državne podpore, nikar da bi jo vzeli v državno oskrb. Ravno tako bi bilo v tej deželi potrebno češko učiteljske in poljske srednje šole. Za vse to se minister ne zmeni, dasi je večina prebivalstva slovanska. V Przemyslu pa hočejo osnovati na državne stroške nemško ljudsko šolo, dasi je le nekaj častniških rodbin nemških. Mari ni iz tega vidno, da je tendencija naučne uprave, pospešiti nemštvo, kjer je mogoče, ovirati pa slovanstvo.

Slovanska liga. Poslednji čas se po raznih listih razmotrava vprašanje, da bi se v Avstriji osnovala nekaka slovanska liga. Na čelu tej ligi bi bili Mladočehi, kajti češki narod je poklican biti za vodjo drugim avstrijskim Slovanom. Priporoča se, naj se skliče shod slovanskih veljakov iz obeh državnih polovic, da se posvetujejo ob organizaciji take lige. Misel morda ni napačna, izvršljiva pa ni. Mladočehi neso pravi močje, da bi bili vodje avstrijskim Slovanom. To vidimo posebno zadnji čas, ko se sami ravšajo in kavšajo mej seboj. Mej njimi je res več jako sposobnih mož, ali ti ne morejo priti do prave veljave. Kričači a la dr. Gregor in dr. Vašaty vse podrž, kar drugi sezidajo. Poljaki pa tudi drugi konservativnejši Slovani bi se javljale sprijaznili z mladočeškimi vodstvom.

Mladočehi. „Velehrad“ hudo ožigosa Mladočehi zaradi njih nedoslednosti. V Pragi Mladočehi zabavljajo proti Poljakom, na Dunaju se pa njim laskajo. Na Dunaju hvalijo državnike trocarske zveze, v Pragi pa jih pobijajo z vso svojo zgovornostjo. S takimi ljudmi si narod češki zaupanja ne bode pridobil. Taka stranka se ne more dlje držati, da jej mandati potekó.

Primicijalni sedež ostane v Ostrogonu. Ogerska vlada je popustila misel, da bi se primicijalna nadškofija premestila v Budimpešto. V Rimu so se baje odločno izjavili proti premeščenju in ogerska vlada je spoznala, da ne kaže preveč nategavati strun. Požidena Budimpešta tudi ni tako primeren kraj za nadškofijski sedež, kakor Ostrogon.

Vnanje države.

Grof pariški in papež. Nekateri francoski listi vedó povedati, da je grof pariški ustavil mesečni donesek za papeževo blagajnico. Povod temu je to, da v Vatikanu pritrjujejo nazorom kardinala Lavigerieja in ne podpirajo dovolj orleanizma. Če je to resnica, mi ne vémo. Republičanskim listom

ni vsega verjeti, monarhistični listi pa o tem molčé. Če je grof res s tem pokazal, da mu ni bilo za cerkev, temveč je le hotel, da bi mu papež pomagal na prestol, pač sebi gotovo ni koristil. Marsikdo, ki se je dosedaj potegoval za njegovo stvar, utegne se obrniti od njega.

Balkanska zveza. Vzajemnost mej balkanskimi narodi še ni posebno napredovala, če tudi se o nji govori po dijaških shodih. Sedaj se zopet Grki in Rumuni hudo prepirajo po listih. Trikupis se je izjavil proti nekemu nemškemu časnikarju, da zveza mej Grško in Rumunijo ni mogoča, dokler se Rumuni ne nehajo brigati za Makedonijo. V Makedoniji je nekaj Rumunov in za nje se je osnovalo v rumunsko pomočjo nekaj šol. To pa Grke bode v oči, ker bi radi svetu dokazali, da je vsa Makedonija čisto grška. Rumunska lista „Syllogi“ in „Romanul“ očitata, da je jako mnogo Grkov v Rumuniji z rumunskim denarjem obogatelo in so sedaj Rumunom nehvaležni. Grški listi očitajo Rumunom, da se imajo Grkom za vso kulturo zahvaliti. Pri tacih prepirih mora ostati balkanska zveza le po-božna želja.

Umor Belčeva. Bolgarskega dijaka Ilijo Gjorgova, katerega so v Monakovem zaprli na zahtevanje bolgarske vlade, so že izročili bolgarskemu sodišču. Sedaj se pa bolgarska vlada pogaja s turško, da bi izročila nekega Stankova. Oba dolžé, da sta sokriva pri ministra Belčeva umoru. Kaj več bode pač preiskava pokazala. Dolgo že stikajo zastoj za morilci.

Turčija in Rusija. Turki ne upajo, da bi mir dolgo trajal, zaradi tega pa hité z utrjevanjem meje proti Rusiji v Aziji. Ob vseh cestah, ki peljejo v Azijo proti Bosporu, napravljajo močne utrbe. V Carjigradu se bojé, da bi Rusi napali Carjigrad od azijske strani, ker od evropske strani ni lahko mogoče, ko Rumunija in Bolgarija ne bi pustili ruske vojske skozi svoji deželi. Že o zadnji rusko-turški vojni se je govorilo, da bodo Rusi z azijske strani napali Carjigrad, ko so pri Plevni bili zadeli na hude ovire. Pri sedanjih tehničnih sredstvih bi ne bilo več težko premostiti Bospora, da bi vojska iz Azije mogla v Evropo.

Rusija. Ruski državni svet pretresuje načrt zakona, da bi se inozemcem prepovedalo naseljevati se na kmetih in kupovati zemljišča. V nekaterih gubernijah bodo razlastili posestva, ki jih imajo tujci, sedanje lastnike pa potem iztirali. Ta zakon bode najhuje zadel Nemce, katerih je mnogo naseljenih v Rusiji, pa tudi več Čehov se bode moralo izseliti, če se jim ne posreči dobiti rusko državljanstvo.

Holandško ministerstvo je definitivno sestavljeno in je že objavljeno v uradnem listu. Novi ministri so vsi liberalci. Vojno ministerstvo je prevzel polkovnik Seyffordt, o katerem se le toliko vé, da je za občno vojaško dolžnost.

Izvirni dopisi.

Od Kotmare Vasi nad Celovcem, 18. avgusta. (Cesarjeva slavnost.) Radi nam predbacivajo, da Slovenci nismo avstrijski domoljubi, da nam manjka lojalnosti do presvetle vladarske hiše Habsburške! Je li to res? — Nikakor ne! Zgodovina govori jasno in določno, na neštevilnih listinah spričuja za nas, da smo vsikdar neomahljivi stali za avstrijski prestol, za svojega, od Boga nam postavljenega cesarja. To si Slovenci ne damo vzeti; vselej in povsod stojimo trdno za ljubo, veliko in mogočno Avstrijo, za svojega milega cesarja! In v

tem koroški Slovenci za drugimi Slovenci nič ne zaostajamo, i nam velja: „Avstrija nad vse!“

To mi je tudi povod, da obširneje opišem slavnost, pri kateri se je zopet na novo in prav sijajno pokazala lojalnost, avstrijsko domoljubje avstrijskih Slovencev.

V proslavo rojstvenega dne Nj. Veličanstva, cesarja Franca Jožefa I., priredilo je „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ dne 16. t. m. na Plešivcu vrh Kotmare Vasi cesarjevo slavnost, katero je jako spretno vodil društveni blagajnik, velečast. gosp. mestni kapelan Franc Treiber.

Akoravno je že opoldne pretila nevihta in dež, hitelo je vendar od vseh strani slovensko ljudstvo na visoki in strmi Plešivec, radovat se rojstvenega dne svojega cesarja.

Došlece je pozdravljajal na priprostem slavoloku prisrčen „Dobro došli“ in zastave v cesarskih in slovenskih bojah. Vrh visokega hriba, odkoder vživaš krasen razgled po vsej lepi Rožni dolini, plapolale so prav pomenljivo tri zastave: najvišje cesarska, nižje slovenska in koroška. v zuamenje, da smo Avstrijci, živeči pod vladjo cesarja Franca Jožefa I., — da se pa čutimo tudi kot Slovence in Korošce. Ves slavnostni prostor bil je ozaljšan z mnogimi zastavami, lampijoni in lipovjem.

K slavnosti zbralo se je na stotine ljudstva, največ kmetov iz Rožne doline in celovške okolice. Prišlo je tudi mnogo odličnih rodoljubov iz Celovca in drugih krajev, celó iz Podjunske doline, in več sosednih gg. duhovnikov. S Kranjskega so nas počastili blagorodni gosp. nadučitelj Vojteh Ribnikar iz Logateca in gg. pevci iz Ljubljane.

Proti polu 5. uri otvoril je velečast. gosp. Fr. Treiber s kratkim nagovorom zborovanje ter je s prisrčnimi besedami pozdravil visokorodnega gosp. okrajnega glavarja barona Mac Nevinna, ki se je sam potrudil med nas, da se prepriča o naši lojalnosti in neomahljivi zvestobi do presvetlega cesarja. Pozdravljajal je še druge, v tako obilnem številu došle slovenske rojake, zlasti ljube nam goste s Kranjskega.

Slavnostni govornik narisal nam je v svojem govoru svetlega cesarja kot zvestega sina sv. katoliške cerkve, ki bodi v verskem svojem ve? denju uzor vsem kristijanom širne Avstrije, — in kot dobrotljivega očeta avstrijskih narodov, kateremu so vsi narodi jednako pri srcu, ki skrbi jednako za vse svoje podložnike. — Kreпки slovenski „živio“ presvetlemu cesarju, s katerim klicem se je končal govor in v katerem so se zjediniли vsi navzoči, kazal je, kako živí v slovenskih srcih pravo avstrijsko domoljubje, trdna ljubezen do Nj. Veličanstva cesarja. — Stojé poslušali so vsi „Cesarsko pesem“, katero so krepko zapéli gg. ljubljanski pevci.

Blagorodni g. nadučitelj Vojteh Ribnikar je v daljšem, temeljitem govoru o sadjereji razkazoval veliko potrebo sadjarstva in umne sadjereje za kmetški stan, ki vedno peša, in kateremu treba novih virov moči in blagostanja; tak vir je je zlasti sadjereja. Poučeval je obilno zbrane kmete,

„Samo mojemu zasledovalcu; to zadostuje.“
„Morebiti bi bilo bolje, da mu pošljete sliko?“
„Ali mu jo hočete vi nesti?“
„Prosto; kjer je skrbeti za red, stavim se vam v službo! Samo agenta ne poznam!“
„Tu je njegov naslov in še nekaj besedi, da vé, da je od mene!“

„Točno bom opravil vaš nalog,“ dé Irvinghton in dene listek in sliko v svojo listnico. Vlak je začel hitreje pihati čez ravno barje. Kraj je bil tu opustošen; prebivalstvo izgnano. Na večjih krajih videle so se same razvaline. Boren pastirček pasel je svojo čredo.

„Vidite, tako si mislim novo Irsko,“ dé škof s porednim posmehom; „neizmerni gaj s pašniki za črede; brez vsacega zidú, za katerim bi se skrival katolik.“

„Tedaj brez vasi?“ vpraša učenjak.

„Brez vasi in brez mest! Velikansk vrt, posejan z lordovimi gradovi in malimi hišicami za škotske pastirje; od hriba do hriba pa bi se glasile njih piščali.“

„Vaša Milost govori, kakor bukolíški pesnik; kaj pa bi bilo iz desetine?“

„Kaj mi mari desetina, ako dobom vse!“ dé porogljivo škof.

„Plemenite ideje ima moj plemeniti prijatelj!“ dé Pilferer.

„Vam bi bile tudi pustinje in razvaline všeč?“ vpraša doktor.

„Pustinje ne, pač pa take-ie razvaline,“ odgovori lord in pokaže s prstom na razvaline nedavno podrte vasi,

Vlak se je zdaj v počasnem teku bližal postaji Kenthurst. Na pragu polpodrte hiše stal je kmet, v borne cunje oblečen. — Gotovo je mož videl roko lordovo, ki je pokazala na razvaline, — hitro poseže v žep in skokom skoči proti tiru, prav blizu vlaka. — Lord je slutil namen in se nagnil nazaj. V istem trenutju pa je že priletel kamen skozi okno.

„Ranjen sem!“ zaklical je Pilferer, posegel z roko na obraz in našel krvave sledove na njej. — Škof poseže urno po samokres in hiti k oknu. Vrh klanca zagleda kmeta, strel počí in mož se zvrne mrtev na tla. Mirnodušno se plemeniti škof angleške vere sede in preiskuje rano svojega prijatelja.

Doktor pobere kamen in ga razvije iz papirja. Učenjak si rad prikazni pojasnjuje. Čudno se mu je zdelo, zakaj je oni kamen ovil. — Rana ni bila znatra, zato se škof kmalu zopet k Irvinghtonu obrne.

„Poglejte to!“ dé učenjak in mu razgrne tiskan papir; čitalo se je:

„Proklamacija irskega naroda!*)

Stoletja že prenašamo brezkraino zatiranje, strašno revščino in bēdo. Naše pravice in našo svobodo teptajo z nogami plemenitniki, ki so si prilastili našo deželo in nas zatirajo, ko najhujše sovražnike. Pravi lastniki sveta so se morali umakniti čredam in si onkraj morja iskati živeža in pravic, katerih jim domovina ni mogla več dati. Naši pravicoljubni, delavni možje izgubili so svobodo — in celó življenje; a njih spomin nas oživljuje, nikdar ne bomo pozabili svojega naroda. Zastoj smo se obračali do vlade in prosili pravice! Zmerna naša zahtevanja so poslušali z zaničevanjem. Ker nimamo nikakega upanja več, obračamo se v moč; ona nam je zadnja pomočnica! — Republikanci vsega sveta! Naša reč je vaša reč, naš sovražnik je vaš sovražnik! Vaša srca naj bodo z nami!

Kar vas zadeva, angleški delavci, je to, da nam pomagate z orožjem! Spominjajte se strašnega gladovanja in škode, katero vam je prineslo zatiranje dela! Spominjajte se preteklosti, glejte v bodočnost in osvetite se s tem, da po krvavem boju pridobite svobodo svojim potomcem!

Mi proglašamo terej irsko republiko!

(Dalje sledi.) Začasna vlada.

*) Proklamacijo so ponatienili angleški časniki.

kje in kako je treba saditi, in kako skrbeti za sadno drevje, da donša obilno sadú.

Pazljivo so zbrani poslušali res izvrstni govor spretnega gospoda nadučitelja, ki je vedel v svoje poučevanje vplesti tudi marsikatero šaljivo. Vsi kmetje ostali bodo blagorodnemu gospodu, ki se je iz velike daljine potrudil k nam, za izvrstne nauke gotovo vedno hvaležni!

Ko so pevcí odpéli lepo „Slavjansko“, nastopil je vrli mladenič A. L. ter je dokaj spretno deklamoval štiri mične pesmi, ki so navzoče prav navduševale in razveseljevale. Pevci pa so navdušeno zapéli: „Slovenec sem“, in navzočim bral si iz obličja, da besede te vsakemu segajo v srce, da v tem trenutku vsakdo živo čuti, da je Slovenec! To kazala je tudi živahna, zaslužena pohvala prekrasnega speva.

Gosp. vrednik Filip Haderlap razmotriva na to v daljšem, temeljitem, pa vsakemu poslušalcu lahko umljivem ter poljudnem govoru namene nemško-liberalne in slovensko-narodne stranke. Prav sarkastično osveti gospodarstvo liberalne stranke in nje razmerje do kmetkega stanú. — Snov izvrstnemu govoru je bila: Liberalci pospešujejo le veliko kupčijo in obrtnijo proti manjšemu delavcu; ta in kmet se jim nikoli ne smilita. Vedno so pripravljani, kmetki stan še bolj obremeniti, a da bi obdačili bogatine, na to ne mislijo. Na kmeta mislijo le, kadar ga potrebujejo pri volitvah itd., in kmet, — žal, — je dostokrat slep, da se še vedno uklanja liberalnim velikašem.

Razjasnil je še namen katoliško-slovenske stranke, ki želi kmetkemu stanu le najboljše, skuša olajšati velika, skoro že neznosna bremena in ljudi dovesti zopet h krščanskemu življenju in večji sreči. S pozivom na navzoče, naj se trdno oklenejo katoliško-slovenske stranke, in naj že pri bližnjih občinskih volitvah pokažejo, da so Slovenci in katoličani, s tem, da volijo v občinski zastop le značajne, slovenske može, — končal je govornik. Dolgotrajno, živahno odobravanje je kazalo, da so govornikove besede padle na rodovitna tla. Dal Bog, da obrodijo sadú že pri prihodnjih občinskih volitvah!

Po govoru g. Haderlapa zaključilo se je zborovanje. Po vspredu imela bi se zdaj vršiti „ljudska veselica“ z ljudskimi igrami itd. Ker pa je že med govorom gosp. Haderlapa začel liti dež in je vedno hujše nagajal, moral se je ta del slavnosti omejiti le na prosto zabavo. Akoprām je močno deževalo, ostali so vsi udeleženci slavnosti zbrani do pozne noči.

Razveseljevali so nas zlasti gg. ljubljanski pevcí s svojim izbornim petjem. Živahno ploskanje po vsaki točki pričalo je, kako so slovenske pesmi mili glasovi, katere na Koroškem tako lepo, kakor ta večer, le redkokdaj čujemo, očarali vse navzoče. Vse se je veselilo redkega užitka, katerega so nam priredili ljubeznjivi gg. pevcí; — prisrčna jim hvala zánj!

Vršile so se tudi običajne napitnice. Prvi napil je velečast. g. Fr. Treiber blagorodnemu gospodu okrajnemu glavarju, zahvaljujoč ga, da se je sam potrudil v našo sredo.

Jako laskavo je odgovoril gosp. okrajni glavar Mac Nevin z napitnico navzočim, — zlasti svojim rojakom — gg. ljubljanskim pevcem.

Povsem zadovoljno sme biti slavno „Katoliško-politično društvo“ s prirejeno cesarsko slavnostjo, in želeli je le, da društvo napravi več takih shodov, ker se ravno po njih ljudstvo najbolj uspešno budi in zaveda narodnosti svoje! Fiat! R—n.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

Gospod zbornični svétnik Anton Klein poroča, da je mestni magistrat vsled vloge čevljarske zadruge v Ljubljani prosil zbornico, naj bi se izrekla o vprašanju, če so trgovci s pozamentirskim, drobnim in norimberškim blagom opravičeni tržiti z moškimi, ženskimi in otroškimi čevlji.

Za odločitev o tem vprašanju je po mnenju odsekov merodajen kupčijske dvorne komisije dekret z dné 11. júbija 1818. l., št. 7032, ki je bil z gubernijalno odredbo z dné 28. júbija 1818. l., št. 8749 naznanjen e. kr. okrožnim uradom in je v ilirski provinciālni zbirki zakonov v V. dodatnem zvezku, v letniku 1818. l., na strani 440. Ta dekret, ki razpravlja vprašanje, kateri trgovci smejo prodajati čevlje in škornje, slóve tako-le: „Vsled

mnoгих vprašanj, če imajo in kateri trgovci imajo pravico prodajati čevlje in škornje, v katerem oziru se dosedaj po raznih pokrajinah ni postopalo po enakih načelih ter tudi vsled mnogih pritožeb čevljarjev pa trgovcev je Njegovo veličanstvo blagovolilo potrditi z Najvišjim odlokom z dné 23. júbija 1818. l. načelo, katero je postavila visoka kupčijska dvorna komisija in ki slóve: Čevlje in škornje, kot predmet spekulativne trgovine in kot blago, ki je dovoljeno v prometu, je sicer dopuščeno prodajati tistim trgovcem, ki imajo posebne trgovske pravice, pa le, če spadajo čevlji in škornji res med tisto blago, za katero imajo pravico, in potemtakem smejo tudi galanterijski trgovci prodajati le svilnate in vezene, nikakor pa ne tudi usnjenih čevljev, toda onim trgovcem, ki imajo splošne trgovske pravice ter smejo, kakor prodajalci meševitega blaga zunaj glavnih mest, prodajati vse dovoljene reči, ni moči prepovedati prodajati čevljev in škorenj ravno tako ne, kakor jim ni zabranjena trgovina z rokovicami, klobuki, strugarskimi, pozamentirskimi izdelki itd.“

Ta dekret priznava torej pravico, prodajati čevlje in škornje le takim trgovcem, ki imajo posebno dotično trgovinsko pravico ali splošne trgovinske pravice ter smejo, kakor prodajalci meševitega blaga, prodajati vse dovoljene izdelke.

Odsek méni, da ne smejo niti trgovci z drobnim blagom in norimberškim blagom, niti trgovci s pozamentirskim blagom prodajati čevljev in škorenj na podlagi svojih trgovskih pravic. Kar se tiče prodaje z usnjem obšitih in s podplati podšitih čevljev iz sukna, klobučine ali druge tvarine, osnovana je po mislih zbornice tudi ta pritožba čevljarjev.

Nasproti pa se odseku trgovina s klobučinastimi obuvali, ki niso obšita z usnjem, niti nimajo usnjenih podplatov in tudi trgovina s copatami, ne vidi vtikanje v obrtne pravice čevljarjev, ker niso čevljarski izdelki.

Odsek zatorej predlaga: Častita zbornica naj se izjavi do mestnega magistrata v omenjenem smislu. — Predlog je bil sprejet.

Gospod zbornični svétnik Jernej Žitnik poroča o vprašanju, ki ga je sprožila neka obrtniška oblast, če smejo kramarji in trgovci s pozamentirskim in modnim blagom prodajati moške klobuke iz klobučine. Ker po mnenju odsekovem taki klobuki ne spadajo med modno blago, še sedaj merodajni dvorni dekret z dné 20. februarija 1822 klobukov iz klobučine ne prišteva med blago, s kojim smejo kramarji tržiti, in klobuki iz klobučine nič skupnega nimajo s pozamentirskim blagom, predlaga poročevalec po kratkem utemeljevanju: Zbornica naj se v omenjenem smislu izjavi. — Predlog je bil sprejet.

(Dalje slédi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. avgusta.

(Prevz. gosp. knezoškof ljubljanski) odpeljali so se včeraj v Gradec na občni zbor Cecilijinega društva, ki se vrši v zvezi z raznimi glasbenimi produkcijami dné 24., 25. in 26. avgusta.

(Konkurs) za stolico sv. pisma starega zakona na tukajšnjem bogoslovskem semenišču bode dné 15. septembra.

(V bogoslovsko semenišče ljubljansko so doslej na novo sprejeti: Pristov Janez z Breznice v H. l., Zabukovec Tomaž iz Ljubljane, Godec Janez iz Boh. Bistrice, Bernard Jernej iz Škofje Loke, Bleiweis Franc iz Naklega, Čadež Anton s Trate, Karlin Jurij iz Škofje Loke, Finžgar Franc z Breznice, Oblak Anton iz Horjula, Švec Franc iz Kolodeja na Češkem, Dolinar Janez iz Dobrove, Potočnik Franc iz Ovsišča, Škerjanec Martin iz Seničnega, Paulus Viljem iz Neuhausna na Češkem, Juvanec Jože iz Št. Vida pri Cirknici, Osvald Franc iz Idrije.

(Duhovniške premembe na Goriskem.) Župnik v Sempasu č. g. Blaž Madon šel je v pokoj in se preselil v Gorico. Č. g. Fr. Pavletič, vikar v Ločniku, pojde kot žup. vikar v Flejano, na njegovo mesto pride semeniški duhovnik č. g. J. Kodermac. Č. g. A. Pahor, k pelan v Rihembergu, pride kot vikar na Gor. Polje pri Kanalu, na njegovo mesto pa č. g. Ed. Štrekelj iz Komna, kamor pride č. g. Al. Bratina iz Štanjela. Č. g. Blaž Bevk gre iz Komna v Podmelec, na njegovo mesto pa pride semeniški duhovnik č. g. Jakob Rejec.

(Deželnozbornska volitev.) Že od več strani smo čuli, da nekateri pristaši g. Pirca begajo volilce,

naj bodo oprezni, ker utegne č. g. župnik J. Mesar v zadnjem trenutku odstopiti od kandidature na korist č. g. A. Kalanu. Nam se ta poročila iz prva neso zdelo verjetna, zato smo ja zamolčali. Včeraj pa smo prejeli od kandidata č. g. J. Mesarja izjavo, ki potrjuje dotične vesti. Opozarjamo torej na izjavo, ki je natisnena na zadnji strani današnje številke.

(V nunskem samostanu) čč. gg. uršulink v Škofji Loki bile so dné 22. avgusta nove volitve. Prednica je postala M. Katarina Majhnič, rodom ljubljankanka, prefekta M. Uršula Potočnik in azistentinje: M. Marija Kadezka, M. Ksaverija Murgel in M. Serafika Pokorn.

(Brambovci) kranjsko-primorskega deželno-brambovskega polka št. 5, čegar dva bataljona (številka 24 in 25) se vežbata v Ljubljani že od 12tega avgusta, ostalih treh pa jeden v Gorici, jeden v Trstu in jeden v Ptuj, ne udeležé se celjskih velikih vaj, ampak koncentrovani bodo za-se od 26tega avgusta do 7. septembra v Postojni za lastne vaje v tamošnji okolici. Bataljoni štejejo po 600 mož. Ljubljanska dva bataljona odpeljeta se 26. t. m. ob 6. uri 15 minut zjutraj s posebnim vojaškim vlakom v Postojno. K tem vajam pride Nj. ces. svetl. nadvojvoda Rainer.

(Iz Dobropolj) se nam poroča: Dné 20. t. m. ob ¼ na 2. uro po polnoči je nastala v naši dolini huda ura. Ljudstvo je ravno trdo zaspalo, kar udari strela v nov kozolec posestnika A. Žnidaršiča v Mali vasi. Ker je bil kozovec nabasan s senom, slamo, ovsom in drugim žitom, je bil ves kozolec naenkrat v plamenu. Pogorel je do tal, a zraven tega tudi skedenj, v katerem je bilo več žita. Škoda je cenjena na 1500 gld.; nesrečni posestnik pa je bil zavarovan le za 400 gld. Kozolec je bil največji v tej vasi in pred 8 leti je treščilo ravno tukaj v kozolec. Dve brizgalnici sta prišli na pomoč — a le silna ploha in miren zrak sta omejila požar, da ni bila uničena cela vās, ki šteje 30 hišnih številk.

(Iz Kroke) se nam piše: Po mnogih krajih naše lepe Gorenjske je razgovor o prihodnji deželnozbornski dopolnilni volitvi, le pri nas je popoln mir, ker ne moremo pričakovati boljših dni. Morda pride čas, ko bodo potniki kazali v naše zakotje, rekoč: Tu je bila Kropa! Dal Bog, da se to ne zgodi. Ker pri nas ni nobenega zaslužka, gredó ljudje po svetu za kruhom. Morda nikjer na Kranjskem se ni tako na slabo obrnilo v zadnjih desetletjih, kakor pri nas. Največ so krive seveda tovarne z mnogimi stroji, mnogo pa tudi domača zavist in nestrpnost. Žalostno ali resnično! Ko bi se združili vsi tukajšnji podjetniki, morda bi mogli še tekmovati s tujimi izdelki, ker v slogi je moč. Bog daj, da bi se s čevljarskim obrtom bolje pomagali! Naj bi sl. vlada in vis. deželni zbor ne pozabila podpore vrednih Kropenčanov.

(Nesreče.) Iz Ilir. Bistrice se nam poroča: Včeraj dné 23. t. m. je bila pri nas huda nevihta. Lilo je silno in voda je po celi okolici napravila veliko škodo. Tudi toča, debela kakor orehi, je padala pol ure. Dné 17. t. m. pa je strela udarila v neko hišo v Zajelšem ter ubila jedno kravo. — Iz Selske doline se nam poroča, da je strela udarila v neko hišo v Davči ter ubila kravo, dva prašiča in šest ovac. — Dné 20. t. m. je strela udarila v zvonik podružnice v Potočah pri Predvoru ter naredila škode do 250 gld. — Dné 19. t. m. je treščilo v hišo Jos. Pivka na Travnem vrhu; hiša je pogorela. Kakor čujemo, je predvčeraj treščilo v neki hlev v Trbojah, včeraj pa v neko poslopje v Šiški, strela pa ni užgala.

(Povodenj na Gorenjskem.) Vsled deževja je voda na mnogih krajih med Dovjim in Kranjsko Goro preplavila in izpodkopala železnični tir, da vlaki neso mogli do Trbiža, temveč morali ostajati v Dovjem. Tudi nad mlinom pri Mednem med Vižmarji in Medvodami je Sava izpodkopala progo. Tukaj so poslali več delavcev, da popravijo tir. Gorenjski vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 11. uri 34 minut, je imel včeraj dve uri zamude, popoldanski pa celo uro.

(Nova poštna poslopja.) Državni zakonik je v soboto objavil več od državnega zbora sklenjenih zakonov, ki so dobili najvišje potrjenje. Mej temi je tudi zakon o gradnji poštnih poslopij v mnogih mestih. Troški so proračunjeni na 1,326.426 gld., od te svote spada za Maribor 189.840 gld., za Ljubljano 228.000 gld.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) podarila je slavna ormoška posojilnica 15 gld. v društvene namene. Potrjujemo prejem te vsote in se zahvaljujemo zánjo; ob jednom pa opozarjamo tudi druge

jednake zavode, naj se blagovolje osobito ob svojih sklepnih računih kakor druga leta tudi še v bodoče ozirati na našo družbo, delujočo nesebično za Boga cesarja in domovino!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Imenovanje.) Glavni davkarski kontrolor gosp. Fr. Sešek je imenovan za glavnega davkarja v področju finančnega ravnateljstva ljubljanskega.

(Iz Štange) se nam poroča: Vreme je jako neugodno. Danes dné 23. t. m. že od zjutraj grmi, treska in lije. — Pri nas imamo te dni od 22. do 30. t. m. duhovne vaje za ljudstvo, katere vodita č. g. lazarista Hajdrih in Nezmah.

(Češčina — obligatni predmet na srednjih šolah.) Znani krščanski socijalist Adam Traber se je nedavno na nekem shodu dunajskih protisemitov tako-le izjavil: „Da se jedenkrat za vselej narodnostni spori zaprečijo, uvede naj se češčina kot obligatni učni predmet na vseh avstrijskih šolah. Z grščino in latinščino ni ustrezno nikomur, in gledé Čehov, ki zavzemajo med avstrijskimi narodi drugo mesto, mora se v tem oziru gledati na to, da se zadovolé njih državnopravne zahteve.“

(Shod zaveze kranjskih gasilnih društev) se je vršil včeraj ob 10. uri v mestni dvorani v navzočnosti mnogih zastopnikov gasilnih društev, katera so člani zaveze. Zavezni predsednik g. Doberlet pozdravi zborovalce in otvori četrti shod zaveze kranjske dežele gasilnih društev. V veliko čast mu je, — pravi predsednik, — pozdraviti kot zastopnika slavnega deželnega odbora gosp. cesarskega svetnika Ivana Murnika, kateri ima izredne zasluge za razvoj gasilstva na Kranjskem. Gospod cesarski svetnik Murnik se zahvaljuje za prijazne besede predsednikove, ter naglašá, da za njegovo delovanje v tej stroki ni treba nikakoršne zahvale, kajti storil je le svojo dolžnost, katero bode z veseljem opravljal, kakor doslej, v bodoče. (Dobro! Slava) Prečita se potem obširno poročilo o delovanju zavezne odbora, iz katerega je razvidno, da je imel sedem sej in v istih razpravljaval mnoge došle prošnje gasilnih društev in v službi obolelih in ponesrečenih gasilcev, katere je priporočilno s posebnimi nasveti izročil slavnemu deželnemu odboru. Tudi vprašanje zaradi uniforme gasilcev in znakov poveljnikov gasilnih društev in njih namestnikov prišlo je na vrsto. Izročila se je ponovljena prošnja na c. kr. deželno vlado kranjsko, naj bi se dovolile rozete kot znamenja poveljnikom, a c. kr. deželna vlada je s sporazumljenjem s c. in kr. kornim poveljništvom v Gradcu prepovedala nositi rozete ali zvezde, ker se premalo ločijo od znamenj v c. in kr. armadi. Ta zadeva se bode razpravljala na občnem avstrijskem shodu gasilnih društev v Toplicah na Češkem. Konečno poročilo še pohvalno omenja po zveznem odborniku g. A. C. Ahčin-u o priliki lanskega ljudskega štetja sestavljeno statistiko gasilnih društev na Kranjskem, katero je osrednji odbor vseh avstrijskih gasilnih društev pripoznal kot najbolj vzorno sestavljeno v vsi Avstriji. Gospod Belec, stotnik gasilnega društva v Št. Vidu nad Ljubljano, kateri se je udeležil shoda češko-slovanskih gasilcev v Pragi, sporoča istih pozdrav zavezi kranjskih gasilnih društev in obžaluje, da se zaveza ni udeležila tega shoda bratov Čehov v Pragi. Razprava o tem je bila jako obširna in v obče se je naglašalo, da ni bila kriva nikaka animoznost, a povabilo došlo je, kakor naglašá zavezni odbornik g. Adlešič, ko je bilo že sklenjeno, da se odpošljeta k občnemu shodu vseh gasilnih društev avstrijskih v Toplice

na Češkem dva odposlanca. Češko-slovanski shod pa se je brzojavnim potom pozdravil od strani zavezne odbora. Povabila, kolikor jih je došlo zavezni odboru, razposlala so se vsem zavezni odbornikom in številnejšim gasilnim društvom. Zvezni blagajnik g. A. C. Ahčin poroča o denarnem stanju V blagajnici je sedemsto goldinarjev, dasi zavezi je še mnogo gasilnih društev z doneski na dolgu. Računski preglednik gospod Gerber poroča za pregledovalni odsek, da so se računi pregledali kakor tudi blagajnica in vse v najlepšem redu našlo, ter nasvetuje, da se izreče g. blagajniku A. C. Ahčinu zahvala, kot kraj za prihodnji peti shod gasilnih društev zaveze izvoli se mesto Kamnik, katerega gasilno društvo bode drugo leto praznovalo svojo desetletnico. Kar se tiče imena, kako naj se nazivljajo gasilna društva, odgovorilo se je, da ostane pri določenem izrazu, katerega so tudi gg. profesorji in dr. odobrili, da se imenujejo doslej kot požarne brambe, ognjegasna društva i. t. d. nazivljana društva: „Gasilna društva“. Konečno izreče še gospod Krajger iz Postojine zahvalo zavezni odboru za njegovo izvrstno delovanje ter ga prosi, naj pri svojem delu vstraja. — Predsednik g. Doberlet se zahvali in zatrdi, da bode zavezni odbor vse na korist gasilstva na Kranjskem storil, zahvaljuje se g. cesarskemu svetniku Murniku za preprijazno udeležbo in sklene zborovanje ob 1. uri popoldne z radostnim klicem: „Na pomoč!“

Telegrami.

Celovec, 23. avgusta. Novi zvonik v Porečah se je zrušil med božjo službo; jedne osebe pogrešajo, sicer ni večje poškodbe. Vsled povodnji se je v Trbižu zrušilo šest hiš. Promet med Trbižem in Pontabljem je pretrgan. Drava in Zila sta zelo narasli.

Dunaj, 23. avgusta. Ministerski predsednik grof Taaffe in finančni minister dr. Steinbach sta se odpeljala na cesarski dvor v Išlo, kamor se je pripeljal tudi ogerski ministerski predsednik grof Szapary.

Dunaj, 24. avgusta. Na parniku „Apostag“ se je sinoči na Donavi pri Futaku razpočil kotel; ladija se je potopila, dva krmarja in kurjač so mrtvi, kapitan lahko, strojevodja težko ranjen.

Praga, 23. avgusta. Godardov balon „Sourcouf“ iz višine 1800 metrov pal vsled nevihte na kapucinski vrt. Ena oseba je lahko ranjena.

Praga, 24. avgusta. Na državnem kolodvoru v Bubenču je sinoči tovorni vlak trčil ob osebni vlak, ki je bil namenjen v Podmokle. Zadnji voz osebnega vlaka je skočil s tira, predzadnji je bil zelo poškodovan; osem potnikov je težko, osem pa lahko ranjenih in so se mogli odpeljati.

Peterburg, 23. avgusta. Cesarski ukaz prepoveduje izvoz rži tudi iz Finlandije. Car se je danes z družino odpeljal na Dansko.

Novi Jork, 23. avgusta. Vsled eksplozije zrušila se je ena hiša, nastal je ogenj; več oseb je mrtvih, mnogo ranjenih.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300-167)

Tuji.

21. avgusta.

Pri **Maliču**: pl. Blažeković, tajni svetnik; Blau, potovalec; Schick, trgovec, z Dunaja. — Scholz iz Grada. — Passati, inženir, iz Budimpešte. — Cernkovic z materjo in s hčerjo, z Reke. — Pavich pl. Pfauenthal dež. predsedništva podpredsednik, iz Zadra. — pl. Corti, okrajni glavar, iz Grada. — Brill, trgovčeva soproga, s hčerjo, in Müller, iz Trsta. — Wiensenberger, poročnik, iz Kočevja.

Pri **Stona**: Rogač, dekan, iz Hrušice. — Pfeifer in Serber, trgovec, z Dunaja. — Gausser, zasebnik, z Dolenje-avstrijskega. — Camerin z rodbino; Kersmek, zasebnik, s soprogo, in Lederer, potovalec, iz Trsta. — Sattler, trgovec, in Degischer, zasebnik, iz Grada. — Kohn, trgovec, in Siofoka. — Pick, potovalec, iz Jičina. — Wiener, potovalec, iz Hanovra. — Hausner, zasebnik, iz Opatije. — Schweiger s hčerjo iz Starega Trga.

Pri **avstrijskem caru**: Luzar, računski preglednik, z Dunaja. — Elger s soprogo iz Pulja.

Pri **bavarskem dvoru**: Bogataj, uradnik, in Trampuš, z Dunaja. — Godler, narednik, s soprogo, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Toman, zasebnik, iz Prage. — Stumpf, ravnatelj, iz Trsta. — Pečar in Bučar iz Kostanjevice. — Jurman, Troventa in Wieschner, zasebniki, iz Konjice.

Umrli so:

20. avgusta. Jernej Žužek, hišni posestnik, 68 let, Florijanske ulice 21, carcinoma linquae.

21. avgusta. Franc Legat, delavčev sin, 5 let, Poljanski nasip 48, davica.

V bolnišnici:

20. avgusta. Helena Mive, dnarica, 31 let, sepsis puerperalis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inč
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
22	7. u. zjut.	732.6	16.6	sl. svzh.	oblačno	8.0
	2. u. pop.	730.4	21.0	sl. szapad	"	dež
	9. u. zveč.	728.7	17.9	sl. zav.	del. jasno	"
23	7. u. zjut.	72.74	15.4	m. jzapad	oblačno	35.0
	2. u. pop.	72.71	17.1	sl. jzapad	"	dež
	9. u. zveč.	72.79	13.4	zm. jzapad	"	"

Srednja temperatura obeh dni 18.2°, in 15.3°, oziroma za 0.3° in 3.3° nad normalom.

Izjava.

Ker nasprotniki razširjajo neresnično vest, da za menoj tiči neki drugi kandidat, kateremu bodem jaz zadnji dan odstopil kandidature, izjavljam resno in določno, da na prošnjo mnogih sobratov duhovnikov in drugih svetnih veljavih mož jaz sam kandidujem za poslanstvo v deželni zbor kranjski brez katerih-koli postranskih namenov na podlagi starega slovenskega gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Na Boh. Bistrici, dné 22. avg. 1891.

Janez Mesar,
župnik.

Garnitura
prodá se zaradi preselitve od tod.
Kje, izvé se pri upravništvu „Slovenčevem“.
(1336) 3-2

Dunajska borza.

Dné 24. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 80 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 80 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1010 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	176 " — "
London, 10 funtov strl.	118 " 15 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 41 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemških mark 100	58 " 15 "

Dné 22. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 65 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	135 " 75 "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	148 " — "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	180 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 75 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " 50 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2712 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	95 " — "
Papirni rubelj	1 " 21 1/2 "
Laških lir 100	45 " 95 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Kreditne promese
à 4 1/2% gld. in 50 kr v kolek.
Glavni dobitel c goldinarjev 150.000 avstr. velj.
Žrebanje je že dné 1. sep tembra!